

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα καταπολέμηση των διακρίσεων, ίσες ευκαιρίες και εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων

(2009/C 211/12)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

- επικροτεί την ανανέωση της δέσμευσης της Επιτροπής να παρουσιάσει νέες προτάσεις για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού· πιστεύει ακράδαντα στην αρχή ότι οι διακρίσεις για λόγους θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού δεν έχουν θέση σε μια διαφωτισμένη κοινωνία που έχει δεσμευθεί να σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα·
- θεωρεί ότι η ενσωμάτωση των διαστάσεων της καταπολέμησης των διακρίσεων και της ατομικής ευημερίας στις ευρωπαϊκές πολιτικές αποτελεί βασική προτεραιότητα για την υποστήριξη μιας ολοένα και πιο πολύμορφης Ευρώπης, μετά τη διαδικασία διεύρυνσης της ΕΕ, τη μετανάστευση, τις κοινωνικές μεταλλαγές όπως η γήρανση του πληθυσμού και τις νέες τάσεις όσον αφορά τη σύνθεση της οικογένειας·
- επαναλαμβάνει ότι η επίτευξη της ενσωμάτωσης της διάστασης της ισότητας είναι δυνατή μόνο μέσω της πραγματικής συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών· επειδή οι αρχές αυτές είναι οι κύριοι πάροχοι υπηρεσιών (ιδίως στους τομείς της δημόσιας υγείας, των κοινωνικών υπηρεσιών και της εκπαίδευσης), διαδραματίζουν βασικό ρόλο στον προσδιορισμό και την ενημέρωση σχετικά με τις νεοεμφανιζόμενες ανάγκες των ευάλωτων ομάδων·
- τονίζει την ανάγκη να συσταθεί σε κάθε περιφερειακή διοίκηση ένα όργανο παρακολούθησης του σεβασμού των δικαιωμάτων και των ίσων ευκαιριών κατά την πρακτική εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και όλων των περιφερειακών μέτρων που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ.

Εισηγητής: η κ. Claudette Abela Baldacchino (MT/PES), Αντιδήμαρχος, Δημοτικό Συμβούλιο του Qrendi

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών «Καταπολέμηση των διακρίσεων και ίσες ευκαιρίες: ανανεωμένη δέσμευση»

COM(2008) 420 τελικό

Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού

COM(2008) 426 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. επικροτεί την ανανέωση της δέσμευσης της Επιτροπής να παρουσιάσει νέες προτάσεις για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού· πιστεύει ακράδαντα στην αρχή ότι οι διακρίσεις για λόγους θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού δεν έχουν θέση σε μια διαφωτισμένη κοινωνία που έχει δεσμευθεί να σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα·

2. θεωρεί ότι η ενσωμάτωση των διαστάσεων της καταπολέμησης των διακρίσεων και της ατομικής ευημερίας στις ευρωπαϊκές πολιτικές αποτελεί βασική προτεραιότητα για την υποστήριξη μιας ολοένα και πιο πολύμορφης Ευρώπης, μετά τη διαδικασία διεύρυνσης της ΕΕ, τη μετανάστευση, τις κοινωνικές μεταλλαγές όπως η γήρανση του πληθυσμού και τις νέες τάσεις όσον αφορά τη σύνδεση της οικογένειας·

3. υπενθυμίζει ότι, μολονότι την τελευταία δεκαετία σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στην καταπολέμηση των διακρίσεων για λόγους φύλου, αναπηρίας και φυλής, το πεδίο της προστασίας κατά των διακρίσεων πρέπει να επεκταθεί σε όλους τους λόγους που καλύπτονται από το άρθρο 13·

4. επικροτεί την ανανεωμένη δέσμευση της Επιτροπής υπέρ της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, φυλής, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού και τονίζει ότι η ίση αυτή μεταχείριση θα πρέπει να βασίζεται στην αναγνώριση και τον σεβασμό των κοινών ευρωπαϊκών θεμελιωδών αξιών·

5. επισημαίνει ότι είναι απαραίτητο να εξεταστεί εάν η ενσωμάτωση της διάστασης της καταπολέμησης των διακρίσεων μπορεί να επιτευχθεί μέσω νομοθεσίας που θα επιτρέπει, από τη μία πλευρά, την εύλογη προσαρμογή και, από την άλλη, την εναρμονισμένη τροποποίηση των πολιτικών και των διαδικασιών·

6. επισημαίνει ότι η ευαισθητοποίηση και η εκπαίδευση, ιδιαίτερα δε η εκπαίδευση για την πολυμορφία, αποτελούν σημαντικά στρατηγικά μέσα, τα οποία βελτιώνουν της κοινωνικές σχέσεις και ενισχύουν την κοινωνική συνοχή·

7. αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης σε ό,τι αφορά την προαγωγή ενός αντικειμενικού διαλόγου και την προβολή της πολυμορφίας και επισημαίνει την ευθύνη που φέρουν αυτά τα μέσα για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής μέσω της ανάδειξης της πολυμορφίας·

Σημασία των τοπικών/περιφερειακών αρχών και της ΕΤΠ

8. επαναλαμβάνει ότι η επίτευξη της ενσωμάτωσης της διάστασης της ισότητας είναι δυνατή μόνο μέσω της πραγματικής συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών· επειδή οι αρχές αυτές είναι οι κύριοι πάροχοι υπηρεσιών (ιδίως στους τομείς της δημόσιας υγείας, των κοινωνικών υπηρεσιών και της εκπαίδευσης), διαδραματίζουν βασικό ρόλο στον προσδιορισμό και την ενημέρωση σχετικά με τις νεοεμφανιζόμενες ανάγκες των ευάλωτων ομάδων·

9. τονίζει την ανάγκη να συσταθεί σε κάθε περιφερειακή διοίκηση ένα όργανο παρακολούθησης του σεβασμού των δικαιωμάτων και των ίσων ευκαιριών κατά την πρακτική εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και όλων των περιφερειακών μέτρων που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ·

10. τονίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, λόγω της εγγυητάς τους στους πολίτες και της ευθύνης τους για τις περισσότερες από τις κοινωνικές και οικονομικές πτυχές της καθημερινής τους ζωής, βρίσκονται στην κατάλληλη θέση για να θέσουν σε εφαρμογή τις αξίες και τις διαρθρώσεις της προτεινόμενης οδηγίας·

11. πιστεύει ότι η ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας και η καταπολέμηση των διακρίσεων στην κοινωνία εν γένει μπορούν να επιτευχθούν μόνον μέσω κοινών προσπάθειών με την κοινωνία των πολιτών και πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·

12. σημειώνει ότι αποτελεσματική και συγκεκριμένη δράση για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης πρέπει να υπάρχει και να συντονίζεται σε όλα τα επίπεδα δημοσίας διοίκησης. Επιπλέον, αναγνωρίζει ότι ο διάλογος μέσω της διαμεσολάβησης είναι ένα αποτελεσματικό μέσο που επιτρέπει στους πολίτες και στα θεσμικά όργανα να αναπτύξουν νέες κοινωνικές σχέσεις για την πραγματική υλοποίηση της ίσης μεταχείρισης·

Επικουρικότητα, αναλογικότητα και ρύθμιση

13. υπογραμμίζει τον βασικό ρόλο της τοπικής και περιφερειακής αποκέντρωσης και της επικουρικότητας για τη μεγαλύτερη και αποτελεσματικότερη συμμετοχή των πολιτών, ιδιαίτερα εκείνων που ενδέχεται να υποστούν διακρίσεις κατά την εφαρμογή μιας αναπτυξιακής πολιτικής ή ενός αναπτυξιακού προγράμματος·

14. υπενθυμίζει την αναγκαιότητα τήρησης της αρχής της αναλογικότητας στις διατάξεις για τα έννομα μέσα προστασίας και την επιβολή του δικαίου, για παράδειγμα σε σχέση με τα όρια των κυρώσεων και το βάρος της απόδειξης·

15. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας όσον αφορά τις διακρίσεις λόγω ηλικίας δεν καθορίζεται με σαφήνεια στην πρόταση. Ορισμένες δημόσιες παροχές και δικαιώματα εξαρτώνται από την ηλικία, η οποία χρησιμοποιείται συχνά ως αντικειμενικό κριτήριο από τη νομοθεσία και τη διοίκηση. Τέτοιες νομοθετικές και διοικητικές διατάξεις θα μπορούσαν με τη σημερινή διατύπωση της οδηγίας να καταστούν νομικά αμφισβητούμενες ή ακόμη και παράνομες·

16. τονίζει ότι είναι ανάγκη να μειωθούν οι διοικητικές επιβαρύνσεις και να ληφθεί υπόψη ο αντίκτυπος της προτεινόμενης οδηγίας στους οικονομικούς φορείς, για παράδειγμα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και στους καταναλωτές·

17. σημειώνει ότι η προτεινόμενη οδηγία δεν αμφισβητεί την αρμοδιότητα των κρατών μελών να καθορίζουν τις σχέσεις μεταξύ του κράτους και της εκκλησίας ή άλλων σχετικών ιδρυμάτων και οργανισμών, το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και την οργάνωση των εκπαιδευτικών τους συστημάτων και να νομοθετούν σχετικά με την αναγνώριση της οικογενειακής κατάστασης, τα δικαιώματα αναπαραγωγής, την υιοθεσία ή άλλα παρόμοια θέματα·

Ενίσχυση του νομικού πλαισίου

18. αναγνωρίζει ότι είναι ανάγκη να εξεταστεί μήπως χρειάζεται αυστηρότερη νομοθεσία της ΕΕ για την καταπολέμηση των διακρίσεων, προκειμένου να διασφαλισθεί η ίση μεταχείριση και η προστασία της ζωής όλων όσοι ζουν ή/και εργάζονται στην Ευρώπη·

19. λαμβάνει υπό σημείωση τον στόχο της επίτευξης πλήρους ισότητας στην πράξη για τις ευάλωτες ομάδες στους τομείς της εκπαίδευσης, της κοινωνικής προστασίας, των κοινωνικών παροχών και της πρόσβασης στα αγαθά και στις υπηρεσίες·

20. προτρέπει να εξασφαλιστεί η επιβολή, όπου αυτή είναι πλημμελής, των νομικών διατάξεων για την απαγόρευση της σωματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης και της εκμετάλλευσης·

21. επισημαίνει την ανάγκη ορθών νομικών διαδικασιών για την προστασία των μειονοτικών ομάδων από τη βία και από άλλες επιθέσεις, εξαιτίας της ευάλωτης θέσης τους·

22. σημειώνει τη ζωτική σημασία της νομικής προστασίας, αλλά επαναλαμβάνει ότι προτιμώνται οι διακανονισμοί μέσω διαμεσολάβησης, καθότι η διαδικασία της διαμεσολάβησης εκπαιδεύει και χειραφετεί τους πολίτες και συμβάλλει στην αλλαγή και στη βελτίωση των θεσμικών οργάνων και των παρόχων υπηρεσιών·

23. ζητά από την Επιτροπή και από όλες τις άλλες αρμόδιες αρχές, όχι μόνον να ενισχύσουν και να προωθήσουν τον θεσμό της διαμεσολάβησης και, ειδικότερα, την κοινωνική και την πολιτιστική διαμεσολάβηση στο τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο, αλλά να προαγάγουν επίσης τις διαπολιτισμικές δεξιότητες των παρόχων υπηρεσιών και των υπαλλήλων τους, ιδίως στον δημόσιο τομέα·

24. τονίζει ότι η εμπορία ανθρώπων και η εμπορική εκμετάλλευση των γυναικών και των παιδιών παραμένουν διαδεδομένες σε πολλά κράτη μέλη· και ότι αυτή η σύγχρονη μορφή ανθρώπινης δουλείας υπονομεύει τις κοινές ευρωπαϊκές αξίες και τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα·

25. επαναλαμβάνει ότι απαιτούνται αποτελεσματικά μέτρα για την καταπολέμηση παρόμοιων κατακριτέων πρακτικών και ζητά την ενίσχυση και την αποτελεσματικότερη επιβολή της ισχύουσας νομοθεσίας· συνιστά επίσης την κινητοποίηση των κατάλληλων υπηρεσιών και πρακτικών για την ενημέρωση των μεταναστών, ιδίως των γυναικών και των παιδιών, για το ενδεχόμενο απατηλών μεταναστευτικών ευκαιριών και εκμετάλλευσης· ζητά εντόνως να αναπτυχθεί στενότερη δικτύωση μέσω κοινών προσεγγίσεων και στρατηγικών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και συνιστά να παρέχεται κοινωνική βοήθεια στα θύματα, κυρίως μέσω ανεξάρτητων οργανώσεων και ενώσεων·

26. επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3 της πρότασης οδηγίας, η απαγόρευση των διακρίσεων πρέπει να εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα και στον ιδιωτικό τομέα· και κρίνει ότι ο όρος «ιδιωτικός τομέας» πρέπει να οριστεί, καθότι ενδέχεται να ανακύψουν προβλήματα με την ερμηνεία του. Σε αυτό το πλαίσιο είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η συνταγματική προστασία της ιδιοκτησίας και η συναφής αυτονομία του ιδιωτικού δικαίου σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο·

27. υπογραμμίζει ότι κατά την εκτίμηση της ύπαρξης δυσανάλογης επιβάρυνσης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι διάφορες ανάγκες των ατόμων με αναπηρία, ανεξαρτήτως είδους (σωματική, πνευματική, ψυχική ή αισθητηριακή) και βαθμού·

Ενίσχυση των μέσων άσκησης πολιτικής

28. υπενθυμίζει ότι η νομοθεσία για την καταπολέμηση των διακρίσεων πρέπει να συνδυαστεί με μέσα άσκησης πολιτικής που αντιμετωπίζουν την άνιση μεταχείριση, τα στερεότυπα και τη δυσφήμιση, προκειμένου να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις σύνθετες, πολλαπλές και ποικίλες μορφές των διακρίσεων·

29. υπογραμμίζει ότι η προτεινόμενη οδηγία θα πρέπει να τονίσει την ενσωμάτωση της ισότητας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα λαμβάνονται υπόψη όλες οι μορφές διακρίσεων κατά τη χάραξη των δημόσιων πολιτικών, την ανάλυση του αντίκτυπου τους και την ευαισθητοποίηση·

30. υπογραμμίζει ότι τα ζητήματα της ισότητας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε όλα τα σχέδια, τις πολιτικές και τα προγράμματα και τονίζει τη σημασία των εργαλείων που εξασφαλίζουν αυτήν την ενσωμάτωση, ιδίως των διαβουλευσεων και της άμεσης συμμετοχής όλων των ενδιαφερομένων και των υποεκπροσωπούμενων ομάδων στην κοινωνία·

31. θεωρεί ότι ο κοινωνικός διάλογος, τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και με τις ΜΚΟ και άλλες αντιπροσωπευτικές οργανώσεις, έχει ζωτική σημασία για τη διευκόλυνση της αλλαγής, δεδομένου ότι οι διαφορετικές κοινωνικές πραγματικότητες και οι λύσεις προσδιορίζονται μέσω της ανταλλαγής γνώσεων, δεξιοτήτων και βέλτιστων πρακτικών·

32. φρονεί ότι η συνεργασία με την Επιτροπή Κοινωνικής Συνοχής του Συμβουλίου της Ευρώπης θα μπορούσε να συμβάλει στη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της ενσωμάτωσης της αρχής της ισότητας και αναγνωρίζει το έργο της υφιστάμενης ομάδας εργασίας της Επιτροπής και του Συμβουλίου της Ευρώπης για τις διαπολιτισμικές δεξιότητες στις κοινωνικές υπηρεσίες·

33. επιβεβαιώνει τη σημασία της ενσωμάτωσης για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και τονίζει τον ρόλο των ειδικών μέτρων για την εξασφάλιση ισότητας και δίκαιης πρόσβασης των ατόμων και των ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού από τα αγαθά και τις υπηρεσίες·

34. ζητά την αποτελεσματική κινητοποίηση των διαθέσιμων μέσων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων για την υποστήριξη μέτρων για τη διευκόλυνση της κοινωνικής ένταξης και τη βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασης στην αγορά εργασίας, στα αγαθά και τις υπηρεσίες και στη συμμετοχή στον κοινωνικό βίο, γενικότερα·

35. υποστηρίζει τα προγράμματα ευαισθητοποίησης που στοχεύουν στην εκπαίδευση των ενδιαφερομένων σε σχέση με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και στην αντιμετώπιση των διακρίσεων και των παρενοχλήσεων·

36. επισημαίνει και επικροτεί την ύπαρξη σε πολλά κράτη μέλη προσώπων σε όλα τα παιδιά υπηρεσιών, οι οποίες έχουν ως αποστολή να τους παράσχουν ενημέρωση και καθοδήγηση αναφορικά με τα δικαιώματά τους· καλεί όλα τα κράτη μέλη να παράσχουν τέτοιου είδους υπηρεσίες στα παιδιά, ενώ παράλληλα υπογραμμίζει την ανάγκη εκπαίδευσης των παιδιών, ιδίως στη σχέση μεταξύ δικαιωμάτων και υποχρεώσεων·

37. υποστηρίζει ότι απαιτούνται περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις δυσκολίες και τις ανάγκες των εύάλωτων ομάδων και, ειδικότερα, για τους μη συνοδευόμενους ανήλικους μετανάστες, την εμπορία ανθρώπων, τα δικαιώματα των παιδιών, τους χαμηλού εισοδήματος εργαζομένους, τις χαμηλού εισοδήματος οικογένειες και τις διακρίσεις για λόγους θρησκείας/πεποιθήσεων και γενετήσιου προσανατολισμού·

38. θεωρεί τη συλλογή δεδομένων για τα ζητήματα ισότητας σημαντική για την παροχή μιας ολιστικής εξήγησης της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά τις διακρίσεις· υποστηρίζει την ανάπτυξη κοινών κριτηρίων για τη συλλογή και την ανάλυση των δεδομένων, ώστε να δημιουργηθούν αξιόπιστα και συγκρίσιμα στοιχεία και στατιστικές χωρίς περιττή πρόσθετη γραφειοκρατία·

Ανάπτυξη στοχοθετημένων προσεγγίσεων

39. τάσσεται υπέρ μιας ειδικής απάντησης για κάθε μορφή διακρίσεων, δεδομένου ότι οι μορφές αυτές διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους·

40. επισημαίνει ότι ορισμένοι πολίτες σε μερικά κράτη μέλη αντιμετωπίζουν πολλαπλά εμπόδια που προκαλούν διακρίσεις, όπως: έλλειψη κατάλληλης υγειονομικής περίθαλψης, συνταξιοδοτικών συστημάτων και μηχανισμών συνταξιοδότησης και αδυναμία πρόσβασης σε ευρύ φάσμα χρήσιμων και οικονομικά προσιτών αγαθών και υπηρεσιών λόγω πραγματικών εμποδίων στη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών όπως το Διαδίκτυο·

41. προτρέπει τους δημόσιους και τους ιδιωτικούς παρόχους υπηρεσιών να εξασφαλίσουν φιλικές προς τον χρήστη υπηρεσίες, με τρόπο που σέβεται την αξιοπρέπεια και είναι ανάλογος προς τις ικανότητες κάθε ατόμου, και να παρέχουν κατάλληλη ενημέρωση σχετικά με τις τεχνολογικές πτυχές·

42. επαναλαμβάνει ότι η προτεινόμενη οδηγία θα πρέπει επίσης να παρέχει στις γυναίκες εκτός της αγοράς εργασίας μεγαλύτερη προστασία, δεδομένου ότι η σεξουαλική παρενόχληση, η κακοποίηση και η βία αποτελούν μian εμμένουσα πρόκληση για την αξιοπρέπεια και την ασφάλεια των γυναικών·

43. υποστηρίζει ότι, λόγω των στερεοτύπων των φύλων, καθώς και των διαρθρωτικών και πολιτιστικών εμποδίων για τη συμμετοχή στο επίσημο εκπαιδευτικό σύστημα, στα ΜΜΕ και στην πολιτική, οι γυναίκες εξακολουθούν να διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, εξαιτίας του χάσματος των αποδοχών μεταξύ των δύο φύλων και των μικρότερων παροχών κοινωνικής πρόνοιας, και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων·

44. ζητεί νομοθεσία και πολιτικές κατά: της ομοφυλοφοβίας (ιδίως του φραστικού μίσους και των εγκλημάτων μίσους), των εμποδίων πρόσβασης στη στέγαση, των άμεσων διακρίσεων στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και των φαινομένων εκφοβισμού και παρενόχλησης στα εκπαιδευτικά ιδρύματα, στην απασχόληση και στην επαγγελματική κατάρτιση·

45. τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η κοινωνική ένταξη και η συμμετοχή των λεσβίων, των ομοφυλοφίλων, των αμφιφυλοφίλων και των διεμφυλικών (ΛΟΑΔ) στην κοινωνία γενικότερα·

46. συνιστά να διευρυνθούν οι εύλογες προσαρμογές και στα μειονεκτούντα άτομα και στα άτομα με αναπηρίες, ούτως ώστε να ενισχυθεί η πρόσβαση και η συμμετοχή τους στην εκπαίδευση ή στην επαγγελματική κατάρτιση, στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, στη στέγαση, στις μεταφορές, στα καταστήματα, στις δραστηριότητες αναψυχής και σε άλλα αγαθά και υπηρεσίες με αναλογικό τρόπο, να εξασφαλιστεί η ισότιμη μεταχείρισή τους και να αποφευχθεί η άσκοπη γραφειοκρατία και η κατάχρηση των διαδικασιών καταγγελίας·

47. επισημαίνει ότι τα άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας είναι πιθανότερο να αποκλειστούν κοινωνικά και να στερεοτυπηθούν· γι' αυτό, προτρέπει τα κράτη μέλη να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή σε αυτήν την ομάδα και να καταβάλουν μεγαλύτερες προσπάθειες για να βοηθήσουν τα άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας· ειδικότερα, στα παιδιά με προβλήματα ψυχικής υγείας πρέπει να παρέχεται βοήθεια που ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους·

48. επιμένει ότι στα άτομα και τις ομάδες που υφίστανται διακρίσεις πρέπει να δίνεται η κατάλληλη προσοχή, μαζί με την απαραίτητη στήριξη για την ελάφρυνση των δυσχερειών τους όσον αφορά την πρόσβαση και την παραμονή στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, την αναψυχή και τον πολιτισμό, θεμελιώδη στοιχεία της κοινωνικής συμμετοχής·

Αντιμετώπιση των πολλαπλών διακρίσεων

49. δηλώνει ότι η ευρωπαϊκή νομοθεσία θα πρέπει να λαμβάνει περισσότερο υπόψη τις πολλαπλές διακρίσεις, κατ' αρχάς καθορίζοντας με σαφήνεια αυτό το φαινόμενο, προκειμένου να προστατευθούν και να αντιμετωπισθούν οι ανάγκες των ομάδων και των ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο πολλαπλών διακρίσεων (μετανάστες, ιδίως γυναίκες και παιδιά, παιδιά Ρομ, ασυνόδευτοι ανήλικοι, αιτούντες άσυλο, άτομα με αναπηρίες ή με προβλήματα ψυχικής υγείας, ηλικιωμένοι από εθνοτικές μειονότητες κλπ.)·

50. ζητά τη σύσταση και την υποστήριξη, στο πλαίσιο των πολιτικών των τοπικών και περιφερειακών αρχών, ειδικευμένων κέντρων και παρατηρητηρίων ισότητας με αρμοδιότητες που θα καλύπτουν όλες τις μορφές διακρίσεων, την προστασία των δικαιωμάτων των ανθρώπων που έχουν πολλαπλά χαρακτηριστικά και ταυτότητες και πιθανόν να υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις, την παροχή βοήθειας στα θύματα, τη διεξαγωγή ερευνών, τη δημοσίευση εκθέσεων σχετικά με τις πολλαπλές διακρίσεις και τη διεκπεραίωση όλων των λειτουργιών στους τομείς που καλύπτονται από την προτεινόμενη οδηγία·

Πρόσβαση σε ποιοτική απασχόληση

51. οι διακρίσεις ενδέχεται να εμποδίσουν το άτομο να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητές του, με αποτέλεσμα να διατρέχει τον κίνδυνο να καταλήξει σε εργασίες χαμηλού εισοδήματος, οι οποίες έχουν ως επακόλουθο περαιτέρω δυσκολίες πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες όπως η εκπαίδευση και η στέγαση και οδηγούν, έτσι, στην ένδεια και στον κοινωνικό αποκλεισμό·

52. επιμένει ότι τα εμπόδια στην εξασφάλιση αμειβόμενης απασχόλησης είναι από τις κυριότερες αιτίες της ανισότητας και του κοινωνικού αποκλεισμού και ότι πολύ συχνά οι επισφαλείς και χαμηλού εισοδήματος θέσεις εργασίας δίνονται σε άτομα των οποίων η κατάσταση είναι ευάλωτη, όπως σε νέους και σε ηλικιωμένους εργαζόμενους, σε μετανάστες και σε άτομα με αναπηρίες·

53. υποστηρίζει τους εθελοντικούς χάρτες και άλλα κίνητρα που ενθαρρύνουν τις επιχειρήσεις να υιοθετήσουν μεθόδους που προωθούν την καταπολέμηση των διακρίσεων και τις ίσες ευκαιρίες, π.χ. με την προώθηση της διαχείρισης της ποικιλομορφίας στις επιχειρήσεις, η οποία δεν ωφελεί μόνο τους εργοδότες, αλλά και τους εργαζόμενους και τους πελάτες·

54. παρότι οι αρχές της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης αναγνωρίζονται σε παγκόσμιο επίπεδο, η Επιτροπή των Περιφερειών εφιστά ιδιαίτερη προσοχή στην εξαιρετικά ευάλωτη κατάσταση των παιδιών και των Ρομ στην Ευρώπη,

Κοινωνική ενσωμάτωση των Ρομ

55. επαναλαμβάνει ότι είναι ανάγκη να ενισχυθεί η συμμετοχή και να αναγνωριστεί περισσότερο, αφενός, η συμβολή των Ρομ στην απασχόληση και στην κατάρτιση και, αφετέρου, η κοινή ανάληψη ευθυνών που απαιτείται προκειμένου να βελτιωθεί η πρόσβασή τους σε αγαθά και υπηρεσίες όπως η στέγαση και η υγεία, να μειωθεί ο κίνδυνος να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας, να περιοριστεί ο κίνδυνος βίας και κακομεταχείρισής τους και να προστατευθούν τα παιδιά τους από προβλήματα υγείας, εμπλοκής στην παιδική πορνεία, σεξουαλικής κακοποίησης ή εμπορίας παιδιών·

56. αναγνωρίζει τη σημασία των στοχοθετημένων μέτρων για τη μείωση ή την κατάργηση πρακτικών που συνεπάγονται διακρίσεις εις βάρος των Ρομ, προκειμένου να προωθηθεί η ίση μεταχείριση τους και να επιταχυνθεί η διαδικασία κοινωνικής τους ενσωμάτωσης·

57. ζητά την αποτελεσματική χρήση των πόρων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για: εποικοδομητικές εκστρατείες και ευαισθητοποίηση για τη σημασία της συμβολής των Ρομ στην κοινωνία, περισσότερα προγράμματα δημιουργίας θέσεων εργασίας, εκστρατείες βασικής εκπαίδευσης, επαγγελματική κατάρτιση, υποτροφίες για σπουδαστές της δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, υπηρεσίες που καλύπτουν συγκεκριμένες ανάγκες τους (π.χ. την υγειονομική περίθαλψη των γυναικών) και άλλες υπηρεσίες που είναι απαραίτητες για την κοινωνική ενσωμάτωση των παιδιών

Ρομ, όπως οι καλά οργανωμένες υπηρεσίες περίθαλψης και προστασίας και η επαγγελματική εκπαίδευση (ιδίως οι γλωσσικές δεξιότητες)·

58. συνιστά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εντείνει τις προσπάθειες καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φύλου στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης, των κοινωνικών υπηρεσιών και της κοινωνικής προστασίας· ζητά να παρασχεθεί εξίσου υψηλό επίπεδο προστασίας έναντι κάθε μορφής διακρίσεων και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παρουσιάσει ένα χρονοδιάγραμμα για την επίτευξη του εν λόγω στόχου·

Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

59. θεωρεί τα στερεότυπα στην εκπαίδευση, την απασχόληση και τα ΜΜΕ σημαντικό εμπόδιο στην ίση μεταχείριση και στην κοινωνική ενσωμάτωση και ζητεί εντόνως την εξάλειψή τους. Έχει ζωτική σημασία να διασφαλισθεί ότι τα παιδιά θα μαθαίνουν από μικρή ηλικία να σέβονται και να συναναστρέφονται τους σπουδαστές από διαφορετικές εθνικές ή θρησκευτικές μειονότητες, καθώς και τους σπουδαστές με αναπηρίες·

60. υποστηρίζει ότι οι συστάσεις που εκτίθενται στην προτεινόμενη οδηγία πρέπει να συμπληρωθούν με πρακτικές περιόδους άσκησης και διασκέψεις με τους ενδιαφερόμενους, προκειμένου να ενημερωθούν οι τελευταίοι για τις πλήρεις δυνατότητες της ενσωμάτωσης της ισότητας στις διάφορες πολιτικές, ώστε να επιτευχθεί ίση μεταχείριση·

61. δίδει έμφαση στη σημασία της κατάρτισης των επαγγελματιών των διάφορων κλάδων (ιατρών, εκπαιδευτικών, επαγγελματιών των ΜΜΕ κλπ.) και του προσωπικού των δημόσιων αρχών όλων των επιπέδων, καθώς και του τομέα των υπηρεσιών, στις διαπολιτισμικές δεξιότητες και στην κοινωνική και πολιτιστική διαμεσολάβηση, προκειμένου να εξαλειφθεί οποιαδήποτε διακριτική, προσβλητική ή απερίσκεπτη συμπεριφορά, να αμφισβητηθούν τα στερεότυπα και να ευαισθητοποιηθούν οι εν λόγω επαγγελματίες έναντι των ειδικών αναγκών των προσώπων που έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά και ανάγκες·

62. ανησυχεί για τους μετανάστες και των δύο φύλων, που διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού λόγω της εκμετάλλευσης στον χώρο εργασίας τους, και θεωρεί ότι η εκπαίδευση (ιδίως στις γλωσσικές δεξιότητες) και η επαγγελματική κατάρτιση των εθνοτικών μειονοτήτων θα ενθαρρύνουν τους μετανάστες και των δύο φύλων να αναζητήσουν καλύτερες θέσεις εργασίας·

63. ανησυχεί ιδιαίτερα για τις μετανάστριες επειδή: διατρέχουν κίνδυνο σωματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης με σκοπό την απασχόληση, το γάμο ή την πορνεία, πρέπει να είναι ενήμερες για την πραγματική κατάσταση και τους πραγματικούς κινδύνους στις δυνητικές χώρες υποδοχής, για να μην αποτελέσουν λεία των κυκλωμάτων εμπορίας ανθρώπων, ενώ η προστασία και η ένταξή τους πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω, για να εξασφαλισθεί ότι απολαμβάνουν πραγματικά των ανθρώπινων δικαιωμάτων τους·

64. προτείνει να δημιουργηθεί ειδικό ταμείο για τους ασυνόδευτους ανήλικους μετανάστες, που θα βοηθά τις αρμόδιες περιφέρειες να αναλάβουν τη φροντίδα τους, να τους παράσχουν τις ίδιες ευκαιρίες με τους συνομηλικούς τους και να τους ενσωματώσουν στην κοινωνία υποδοχής, αποφεύγοντας έτσι τη διπλή διάκριση με την οποία απειλούνται λόγω της διπλής τους κατάστασης ως ανηλικών και ως μεταναστών·

65. επισημαίνει ότι η αίτηση ασύλου είναι πρωτίστως κοινωνικό πρόβλημα με οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις και ως τέτοιο πρέπει να αντιμετωπιστεί, κατ' αρχάς με την προώθηση της κοινωνικής ένταξης των αιτούντων άσυλο, ιδίως των ανηλίκων και των νέων, μέσω της κοινής ανάληψης ευθυνών και των ίσων ευκαιριών πρόσβασης στα αγαθά και τις υπηρεσίες·

66. υποστηρίζει την εφαρμογή προγραμμάτων ενεργητικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, για την προώθηση της καταπολέμησης των διακρίσεων και των ίσων ευκαιριών και τη συμβολή στην επίτευξη των στόχων της Λισσαβώνας, μέσω της συνεχούς ανανέωσης των δεξιοτήτων και της δέσμευσης υπέρ της διά βίου μάθησης·

67. επισημαίνει ότι ομάδες με διαφορετικές απαιτήσεις χρειάζονται ειδικές προβλέψεις για την περίπτωση τους, π.χ.: οι Ρομ επαγγελματική κατάρτιση, οι μετανάστες και οι μεγαλύτερης ηλικίας άνεργοι εξασφάλιση της ένταξής τους στην αγορά εργασίας, οι ηλικιωμένοι κατάρτιση στις ΤΠΕ για να ενισχυθεί η καταναλωτική ή η αγοραστική δύναμή τους, οι αγρότισσες και οι φτωχές γυναίκες και τα παιδιά εκστρατείες βασικής εκπαίδευσης, τα άτομα με αναπηρίες, οι εργαζόμενοι χαμηλού εισοδήματος και τα παιδιά τους καθοδήγηση κ.κ.

68. υπογραμμίζει την ανάγκη να αναπτυχθούν εκστρατείες προβολής και ευαισθητοποίησης που θα εφιστούν την προσοχή όλων στις συστάσεις της προτεινόμενης οδηγίας, θα ενημερώνουν τους ενδιαφερόμενους για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και θα εξηγούν τα ειδικά μέτρα και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη βοήθεια των θυμάτων·

69. τονίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι φορείς και οι οργανισμοί ισότητας, που εκπροσωπούν τα συμφέροντα των ατόμων που κινδυνεύουν να υποστούν διακρίσεις και άνιση μεταχείριση, στη διάδοση πληροφοριών, κυρίως μέσω της δημοσίευσης πολιτιστικά ευαίσθητου υλικού για συγκεκριμένες ομάδες, μέσω εκστρατειών ενημέρωσης στο Διαδίκτυο και μέσω διασκέψεων, και επισημαίνει ότι οι πληροφορίες πρέπει να είναι σαφώς στοχοθετημένες σε συγκεκριμένες ομάδες·

70. επαναλαμβάνει ότι η εφαρμογή της προτεινόμενης οδηγίας απαιτεί κατάλληλους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους (κυρίως μέσω του προγράμματος PROGRESS), αν θέλουμε να καλύψει όλες τις μορφές διακρίσεων·

71. προτρέπει όλες τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να προωθήσουν την καταπολέμηση των διακρίσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ενισχύοντας τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αναπτύσσοντας την εμπιστοσύνη μέσω ενός επικοινωνιακού διαλόγου, ο οποίος χειραφετεί τους πολίτες και εκδημοκρατίζει τις κοινωνίες, ελαχιστοποιώντας παράλληλα την πόλωση και ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή. Επιπλέον, η Επιτροπή των Περιφερειών θα πρέπει να τονίσει την αξία της πολυμορφίας και να προβάλλει τη δυναμική της φύσης ως πηγής καινοτομίας και δημιουργικότητας, προόδου και ευημερίας για όλους, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αξίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την αρχή του κράτους δικαίου και τη Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 18 Ιουνίου 2009

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Luc VAN DEN BRANDE
